ABSTRACT

Effects of forest fire on communities settled in headwaters area was investigated by collection of concerning information and using questionnaires to interview the people at Rim Si Muang subdistrict Khoakor district, Petchabun province Ni Veang subdistrict Veangkour district, Khonkhen province Lin Tin subdistrict Thong Pha Phum district, Khanchanaburi province and Mu Sri subdistrict Pak Chong district, Nakhonratchasrima province from March 2003 to May 2005. This study included the realization and understandings about forest fire of the people as well as effects of forest fire on their communities on their point of view.

It was found that most of the people are farmers and rely on forest for foods. Thay have well forest resource and forest fire. The forest fire was found mostly to cause from land preparation of the farmers and hunting. Most of the people realize that forest fire will cause damages to both forest trees and their orchard and properties

Most of the people do not have any participation in forest fire management. They have very little participation in forest fire planning and lack equipments for stopping forest fires. They do not understand about transferring authorities on forest fire management to local organization and they are not confident that forest fire will be lessened for there are no professional forest fire control personnel. Most of them still want governmental agencies to be in charge and assist in operation as well.

The community those are located at the bounder of forest areas, forest fire burned trees and fuel of community forest resulting in degraded forest. Moreover, the forest fire risks their health due to the smoke cased poorer air quality, even there were no effect on their occupations. The smoke also affected on visibility and tourism.

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบของไฟป่าต่อชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำ ที่ศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจและความ ตระหนักของราษฎรเกี่ยวกับไฟป่า รวมทั้งผลกระทบของไฟป่าที่มีต่อชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำในมุมมอง ของราษฎรเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และออกแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์ ประชากรในท้องที่ตำบลริมสีม่วงและตำบลสะเคาะพง อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเวียงเก่า จังหวัดขอนแก่น ตำบลลิ่นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ และตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา ในช่วงเดือนมีนาคม2548ถึงกันยายน2550

ผลการศึกษาพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทางด้านการเกษตร ที่มีการพึ่งพิงป่าไม้ด้วยการ เข้าไปเก็บหาของป่าเพื่อนำไปบริโภค โดยประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทรัพยากรป่าไม้ และไฟป่าเป็นอยู่ในเกณฑ์ดี โดยชี้ว่าการเผาไร่และล่าสัตว์ จะเป็นสาเหตุของการเกิดไฟป่ามากที่สุด นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความตระหนักในเรื่องของไฟป่าอยู่ในเกณฑ์ดี โดยตระหนักว่าไฟ ป่าจะทำอันตรายหรือความเสียหายแก่ต้นไม้และทรัพย์สินของประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการด้านไฟป่าอยู่ในระดับปานกลางถึง น้อย โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการประชุมและการจัดทำแผนงานเกี่ยวกับไฟป่าที่มีน้อยมาก และคิด ว่าปัญหาด้านไฟป่ายังเป็นหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการถ่าย โอนอำนาจหน้าที่ของงานด้านไฟป่าสู่องค์กรท้องถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยเข้าใจในเรื่องการ ถ่ายโอนอำนาจ และเห็นว่าปัจจุบันยังมีการมอบอำนาจหน้าที่ในงานด้านไฟป่าให้กับองค์กรส่วน ท้องถิ่นน้อยมาก นอกจากนี้ยังไม่เชื่อมั่นว่าเมื่อมอบอำนาจแล้ว จะทำให้จำนวนการเกิดไฟป่าลดลง เพราะไม่แน่ใจว่าจะมีผู้บริหารงานการดับไฟป่าที่ดี โดยประชาชนส่วนใหญ่ยังต้องการให้หน่วยงาน ราชการเข้ามากำกับดูแลและช่วยเหลือในการปฏิบัติงานด้านไฟป่าต่อไป

สำหรับผลกระทบของไฟป่าต่อชุมชนจะมีผลกระทบผลต่อสุขภาพทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับ โรคทางเดินหายใจ เช่น ไอ จาม ภูมิแพ้ หอบหืด สำหรับชุมชนที่อยู่ในเขตป่าหรืออยู่ติดกับพื้นที่ป่า ประชาชนส่วนใหญ่จะได้ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม โดยไฟป่าจะทำให้สภาพป่ารอบหมู่บ้านลดลง นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการท่องเที่ยว เพราะหมอกควันจะบดบังทัศนวิสัยของแหล่งท่องเที่ยวที่งดงาม แต่ไฟป่าจะไม่มีผลกระทบต่อการบาดเจ็บเสียชีวิตและการประกอบอาชีพแต่ประการใด